

**Miejsce
na naklejkę
z kodem**

(Wpisuje zdający przed
rozpoczęciem pracy)

--	--	--

KOD ZDAJĄCEGO

PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII

Arkusz I

Czas pracy 120 minut

ARKUSZ I

**GRUDZIEŃ
ROK 2004**

Instrukcja dla zdającego

1. Proszę sprawdzić, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron. Ewentualny brak należy zgłosić przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Proszę uważnie czytać wszystkie polecenia.
3. Odpowiedzi trzeba zapisać czytelnie w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Proszę pisać tylko w kolorze niebieskim lub czarnym; nie pisać ołówkiem.
5. Nie wolno używać korektora.
6. Błędne zapisy trzeba wyraźnie przekreślić.
7. Wszelkie notatki należy sporządzać tylko w brudnopisie, który nie będzie oceniany.
8. Obok każdego zadania podana jest maksymalna liczba punktów, którą można uzyskać za jego poprawne rozwiązanie.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
100 punktów.

(Wpisuje zdający przed rozpoczęciem pracy)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

Zadanie 1. (2 pkt)

Zaznacz na mapie: A – Ateny, B – Termopile.

Zadanie 2. (3 pkt)

Zaznacz przy wypowiedziach: P (prawda), F (fałsz).

- a) Ostracyzm był sposobem zapobiegania tyranii w Atenach.
- b) Akropol należy do 7 cudów starożytnego świata.
- c) Perykles zginął pod Termopilami.

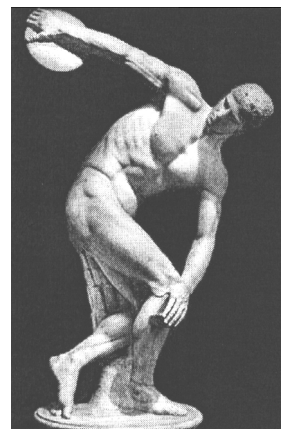
Zadanie 3. (4 pkt)

Przypisz zwycięskiego wodza bitwie.

a) Akcjum		1. Publiusz Korneliusz Scypion
b) Kanny		2. Gnejusz Pompejusz
c) Farsalos		3. Oktawian August
d) Zama		4. Gajusz Juliusz Cezar
		5. Hannibal
		6. Marek Antoniusz

Zadanie 4. (2 pkt)

Nazwij przedstawione na ilustracjach dzieła i napisz przy każdym imię twórcy.

- a) b)
.....

Zadanie 5. (2 pkt)

Wyjaśnij pojęcia historyczne:

demokracja –

.....

oligarchia –

.....

Zadanie 6. (4 pkt)

Uzupełnij drzewo genealogiczne Piastów, podając imię i przydomek.

Zadanie 7. (3 pkt)

Uzupełnij tabelę dotyczącą wojen polsko-krzyżackich.

Wydarzenie	Lata	Król Polski	Najważniejszy skutek
	1409 – 1411	Władysław Jagiełło	
Wojna trzynastoletnia			Odzyskanie Pomorza Gdańskiego
Ostatnia wojna z Zakonem Krzyżackim		Zygmunt Stary	

Zadanie 8. (4 pkt)

Do wymienionych niżej osób dobierz odpowiadające im wydarzenia:

a) Kazimierz Wielki		1. rozkwit gospodarczy Śląska
b) Henryk Brodaty		2. złamanie zasady senioratu
c) Wacław II		3. kodyfikacja prawa
d) Kazimierz Sprawiedliwy		4. powołanie urzędu starosty
		5. przeniesienie stolicy do Krakowa

Zadanie 9. (3 pkt)

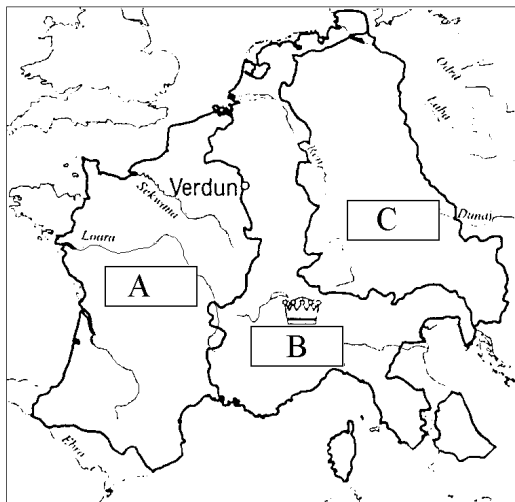
Na podstawie poniższego źródła:

- a) wymień autora relacji
- b) podaj jakiego wydarzenia dotyczy
- c) podaj jego datę

Gdy Otto ujrzał z daleka upragniony gród zbliżył się doń boso ze słowami modlitwy na ustach. Tamtejszy biskup Unger przyjął go z wielkim szacunkiem i wprowadził do kościoła, gdzie cesarz zalany łzami prosił świętego męczennika o wstawiennictwo, by mógł dostąpić łaski Chrystusowej. Następnie utworzył zaraz arcybiskupstwo, jak przypuszczam, zgodnie z prawem, lecz bez zgody wymienionego tylko co biskupa, którego diecezja obejmowała cały ten kraj. Arcybiskupstwo to powierzył bratu wspomnianego męczennika Radzimowi i podporządkował mu z wyjątkiem biskupa poznańskiego Ungera następujących biskupów: kołobrzeszkiego Reinberna, krakowskiego Poppona i wrocławskiego Jana [...]

Zadanie 10. (3 pkt)

Uzupełnij legendę mapy o imiona władców zaznaczonych terytoriów.

- A
- B
- C

Zadanie 11. (2 pkt)

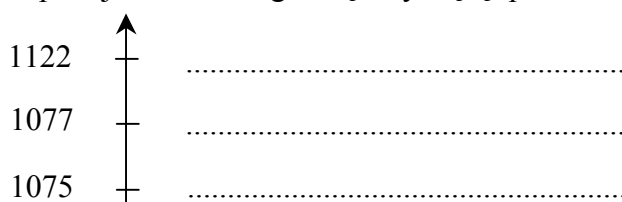
Wyjaśnij pojęcia historyczne:

wasal –

inwestytura –

Zadanie 12. (3 pkt)

Uzupełnij oś chronologiczną dotyczącą sporu o inwestyturę.

Zadanie 13. (1 pkt)

W umowie lokacyjnej chłop z reguły otrzymywał łan ziemi. Ile to hektarów? Podkreśl prawidłową odpowiedź.

- a) 16 albo 25 ha b) 2 albo 5 ha c) 5 albo 15 ha d) 30 albo 50 ha

Zadanie 14. (2 pkt)

Wyjaśnij pojęcia historyczne:

manufaktura –

.....

.....

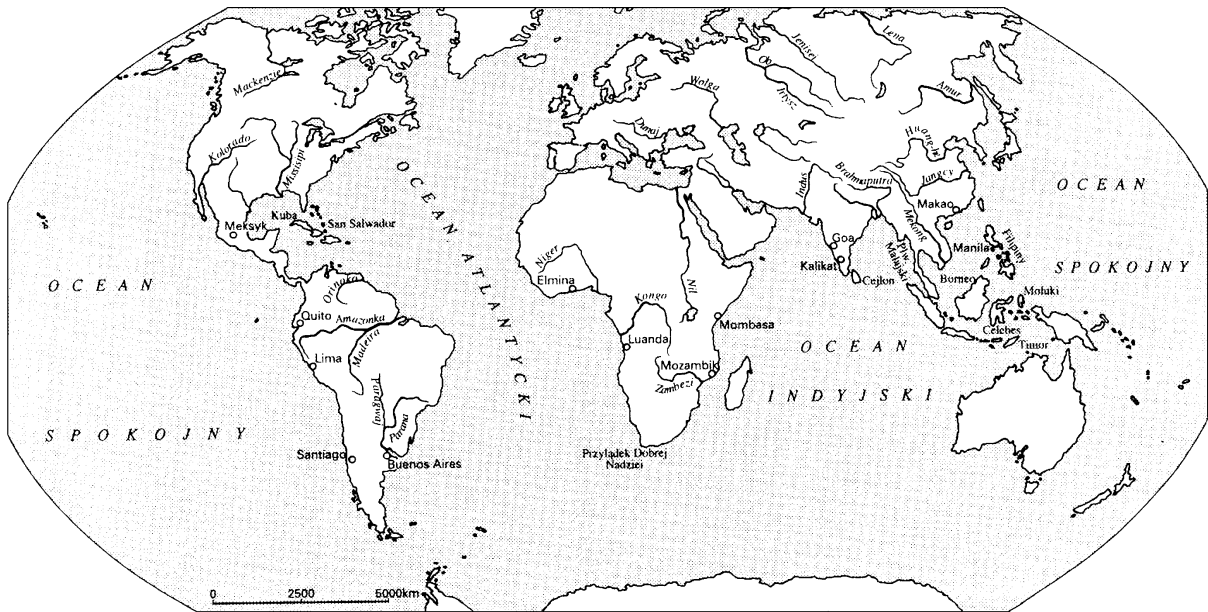
rewolucja cen –

.....

.....

Zadanie 15. (2 pkt)

Zaznacz na mapie trasę podróży F. Magellana i podaj jej datę.

Data podróży Magellana

Zadanie 16. (2 pkt)

Uzupełnij tabelę, wpisując nazwy państw i dokumentów dotyczących tolerancji religijnej.

Państwa	Lata	Nazwa dokumentu
	1534	
	1573	

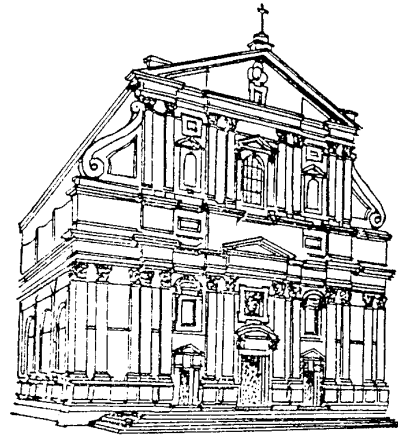
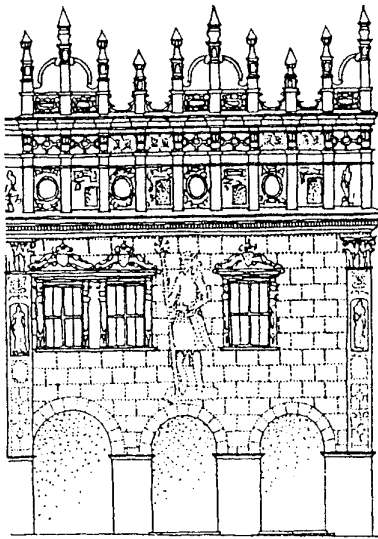
Zadanie 17. (3 pkt)

Uzupełnij tabelę, podając daty bitew i zwycięskich wodzów (pełne imiona i nazwisko).

Rok	Bitwa	Zwycięski wódz
	Kirchholm	
	Korsuń	
	Wiedeń	

Zadanie 18. (2 pkt)

Nazwij style architektoniczne przedstawione na ilustracjach.

a)

b)

Zadanie 19. (1 pkt)

Kogo dotyczy poniższa charakterystyka?

Król Francji od 1643 r., po śmierci kardynała Mazarina objął rządy osobiste, nie powołując pierwszego ministra, doprowadził Francję do rozkwitu gospodarczego, stworzył zasobny skarb, liczną armię lądową i flotę, prowadził aktywną politykę zagraniczną, za jego panowania nastąpił rozkwit kultury dworskiej.

Zadanie 20. (2 pkt)

Wyjaśnij pojęcia historyczne:

sarmatyzm –

.....

monarchia parlamentarna –

.....

Zadanie 21. (2 pkt)

Na podstawie poniższego źródła:

- a) nazwij dokument
- b) podaj rok jego ogłoszenia

Art. 1. Ludzie rodzą się i żyją wolnymi i równymi wobec prawa. Różnice społeczne mogą być jedynie potrzebą publiczną uzasadnione.

Art. 2. Celem każdego związku politycznego jest zachowanie naturalnych i nieprzedawnionych praw człowieka. Prawami tymi są: wolność, własność, bezpieczeństwo i opór przeciw uciskowi.

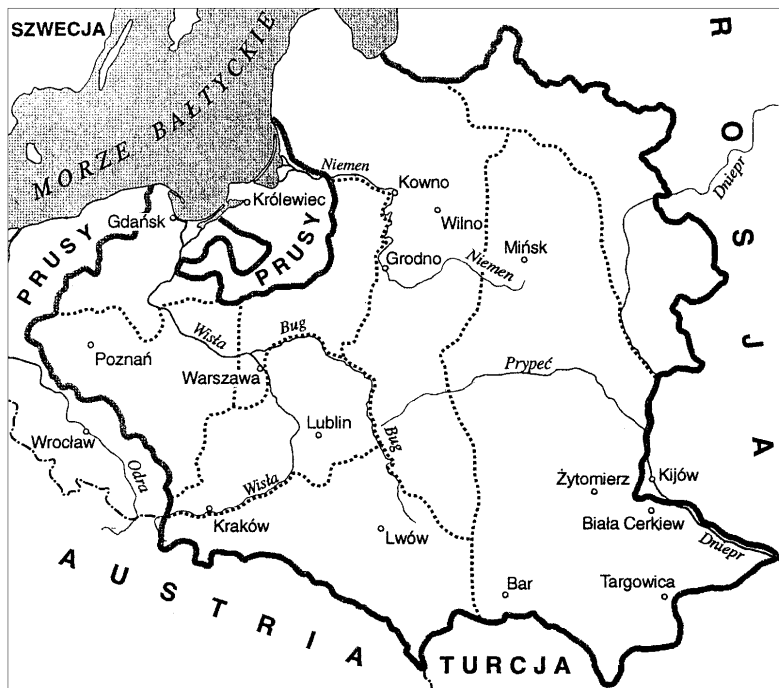
Art. 3. Źródłem każdej władzy suwerennej jest naród. Żadna instytucja ani osoba nie może mieć władzy, która by nie pochodziła od narodu [...]

Art. 6. Prawo jest wyrazem woli ogółu. Wszyscy obywatele mają prawo udziału w jego tworzeniu bądź osobiście, bądź też przez wybranych przez siebie przedstawicieli. Musi ono być jednakowe dla wszystkich bez względu na to czy broni, czy karze. Wszyscy obywatele, będąc równymi w obliczu prawa, mają w równej mierze otwarty dostęp do wszystkich godności, stanowisk i publicznych urzędów stosownie do swoich zdolności i bez jakiegokolwiek różnicy, wyjąwszy tej, którą zawdzięczają swym cnotom i zdolnościom [...]

Art. 17. Własność jest prawem nienaruszalnym i świętym – i nie może być nikomu odebrana, chyba, że wymaga tego publiczna, prawnie uzasadniona konieczność, i to pod warunkiem sprawiedliwego i uprzedniego odszkodowania.

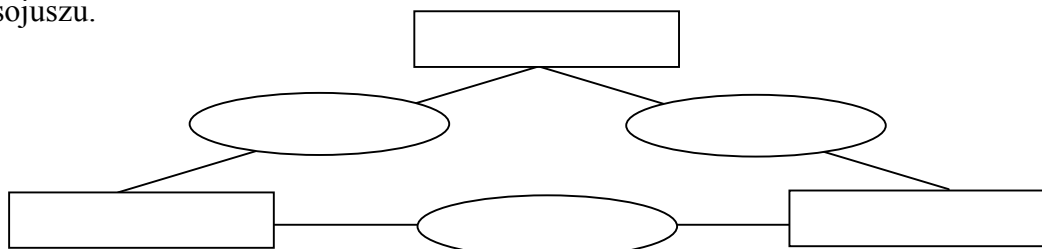
Zadanie 22. (1 pkt)

Zaznacz na mapie ziemie utracone przez Rzeczpospolitą w I rozbiórce.

Zadanie 23. (6 pkt)

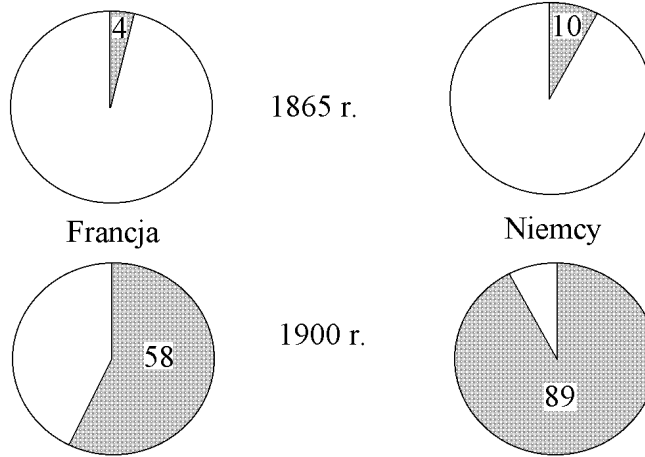
Wymień państwa wchodzące w skład Trójporozumienia i podaj daty zawarcia między nimi sojuszu.

Zadanie 24. (2 pkt)

Przeanalizuj wykresy. Wymień i uzasadnij różnice w produkcji stali w Niemczech i we Francji w latach 1865 – 1900.

Produkcja stali w Niemczech i Francji w latach 1865 i 1900
(w % produkcji surówki żelaza)

.....

.....

.....

.....

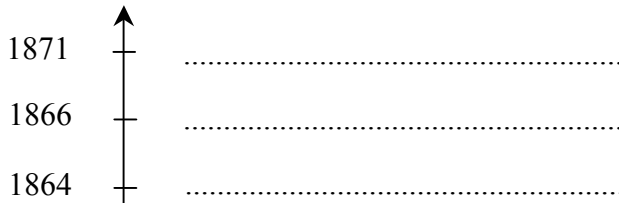
Zadanie 25. (4 pkt)

Połącz nazwiska postaci z informacjami o ich działalności.

a) Ignacy Prądzyński		1. dyktator powstania styczniowego
b) Marian Langiewicz		2. dowódca wojsk rosyjskich w 1831 r.
c) Jan Tyssowski		3. przywódca powstania na ziemiach polskich w 1848 r.
d) Iwan Dybicz		4. generał armii polskiej w 1831 r.
		5. dowódca powstania krakowskiego
		6. przywódca „Czerwonych”

Zadanie 26. (3 pkt)

Uzupełnij oś chronologiczną dotyczącą zjednoczenia Niemiec.

Zadanie 27. (3 pkt)

Rozwiąż skróty.

- PPSD –
- PSL –
- KPRP –

Zadanie 28. (3 pkt)

Podaj rok, w którym rozegrały się bitwy.

- a) Marengo
- b) Jena
- c) Lipsk

Zadanie 29. (3 pkt)

Uzupełnij tabelę dotyczącą kwestii włościańskiej na ziemiach polskich.

Zabór	Rok	Zasady odszkodowania
	1811-1850	
		za odszkodowaniem 1/3 wartości ziemi
rosyjski		

Zadanie 30. (3 pkt)

Uzupełnij legendę mapy, dopisując do symboli wydarzenia z lat 1846 –1848.

Zadanie 31. (4 pkt)

Na podstawie poniższego źródła, wymień 4 argumenty, jakimi posługiwało się naczelne dowództwo wojsk niemieckich i austro - węgierskich w celu pozyskania Polaków.

.....
.....
.....
.....

Polacy!

Zbliża się chwila oswobodzenia spod jarzma moskiewskiego.

Sprzymierzone wojska Niemiec i Austro - Węgier przekroczą wkrótce granicę Królestwa Polskiego. Już się cofają Moskale. Upada ich krwawe panowanie, ciężące na Was od stu przeszło lat. Przychodzimy do Was jako przyjaciele. Zaufajcie nam!

Wolność Wam niesiemy i niepodległość, za którą tyle wycierpieli ojcowie Wasi. Niech ustąpi barbarzyństwo wschodnie przed cywilizacją zachodnią, wspólną Wam i nam.

Powstańcie, pomni Waszej przeszłości, tak wielkiej i pełnej chwały.

Połączcie się z wojskami sprzymierzonymi. Wspólnymi siłami wypędzimy z granic Polski azjatyckie hordy.

Przynosimy też wolność i swobodę wyznaniową, poszanowanie religii, tak strasznie uciskanej przez Rosję. Niech z przeszłości i z teraźniejszości przemówią do Was jęki Sybiru i krwawa rzeź Pragi, i katowania unitów.

Z naszymi sztandarami przychodzi do Was wolność i niepodległość.

Naczelne Dowództwo niemieckich i austro - węgierskich armii wschodnich

Zadanie 32. (1 pkt)

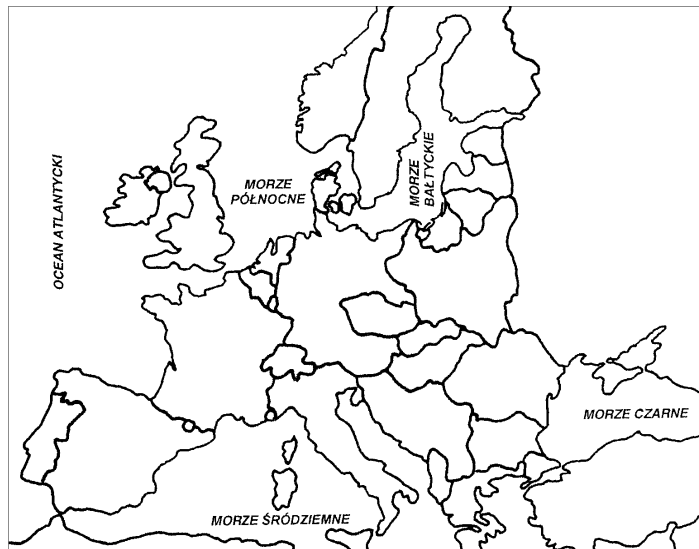
Przedstaw w kolejności chronologicznej wydarzenia rewolucji rosyjskiej.

- a) abdykacja Mikołaja II
- b) pucz gen. Kornilowa
- c) rewolucja bolszewicka
- d) rewolucja lutowa

1. 2. 3. 4.

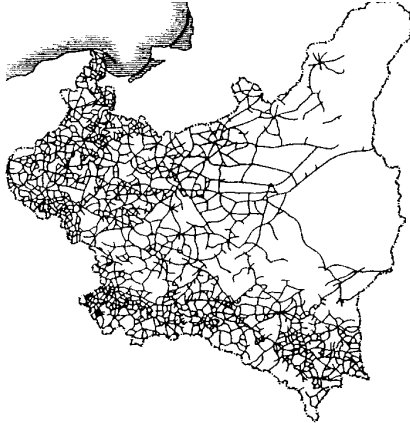
Zadanie 33. (4 pkt)

Wpisz w odpowiednim miejscu na mapie nazwy 4 państw europejskich neutralnych podczas II wojny światowej.

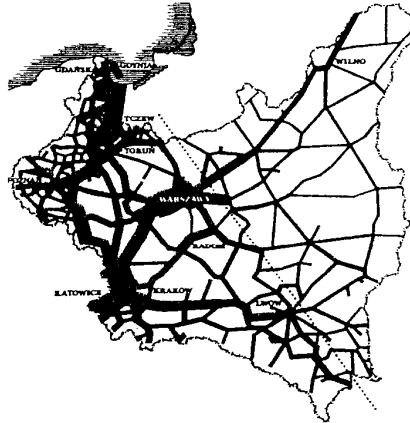

Zadanie 34. (2 pkt)

Na podstawie źródeł wyjaśnij pojęcie Polski A i B.

Sieć dróg bitych w Polsce

Natężenie przewozów na kolejach

.....

.....

.....

Zadanie 35. (1 pkt)

Na podstawie danych statystycznych sformułuj wnioski.

Wg spisu powszechnego z 1921 r. w Polsce mieszkali:

Polacy – ok. 69%

Żydzi – 7,8%

Białorusini – 3,9%

Ukraińcy – ok. 14,3%

Niemcy – 4,1%

inni – 0,9%

.....

.....

.....

Zadanie 36. (2 pkt)

Napisz, do jakich wydarzeń historycznych nawiązują karykatury.

A

B

Zadanie 37. (4 pkt)

Rozwiąż skróty.

AK –

NSZ –

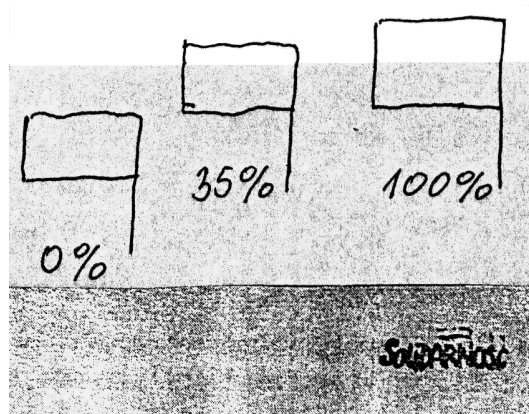
RJN –

PKWN –

Zadanie 38. (2 pkt)

a) Nazwij wydarzenie, którego dotyczy poniższe źródło.

b) Podaj rok, w którym miało miejsce.

Brudnopis